

ПРЕДЛАГАЧ: Владата на Република Северна Македонија

ПРЕТСТАВНИЦИ: д-р Фатмир Бесими, министер за финансии
и

д-р Димитар Ковачевски, заменик на
министерот за финансии

ПОВЕРЕНИЦИ: Виолета Стојановска Петревска, државен
советник во Министерството за финансии и

Ленче Тагасовска, раководител на сектор во
Министерството за финансии

ПРЕДЛОГ - ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЧЕК

Скопје, септември 2020 година

Влада на Република Северна Македонија

Бр.44-8902/1
Скопје, 27 септември 2020 година

**ДО ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОБРАНИЕТО НА
РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА**

С К О П Ј Е

Врз основа на членот 91, алинеја 2 од Уставот на Република Северна Македонија и членовите 132 и 137 од Деловникот на Собранието на Република Македонија, Владата на Република Северна Македонија Ви поднесува Предлог-закон за изменување на Законот за чек, што го утврди на седницата, одржана на 27 септември 2020 година.

За претставници на Владата на Република Северна Македонија во Собранието се определени д-р Фатмир Бесими, министер за финансии и д-р Димитар Ковачевски, заменик на министерот за финансии, а за повереници Виолета Стојановска Петревска, државен советник во Министерството за финансии и Ленче Тагасовска, раководител на сектор во Министерството за финансии.

**ПРЕТСЕДАТЕЛ НА ВЛАДАТА
НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА
МАКЕДОНИЈА**

Зоран Заев

ВОВЕД

I. ОЦЕНА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Со Законот за чек („Службен весник на Република Македонија“ бр. 03/02, 88/08 и 145/15) се уредуваат содржината, видовите, издавањето на чек, печатењето и пуштањето на чековни бланкети во оптек, како и чековните работи и правила.

Со донесувањето на новиот Закон за прекршоците („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.96/19) се јави потреба од усогласување на Законот за чек со новиот Закон за прекршоците.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА НА ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН

Предложените измени на Законот за чек имаат за цел усогласување на прекршочните одредби од Законот со одредбите од Законот за прекршоците.

Предлогот на Законот за изменување на Законот за чек се заснова врз истите начела врз кои се заснова и постојниот закон.

Основни решенија на предлог законот се:

- утврдување на глоба за правното лице во распон;
- утврдување во фиксен износ и намалување на висината на глобата што се изрекува за одговорното лице во правното лице;
- намалување на висината на глобите за трговец поединец.

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Законот чие донесување се предлага не повлекува обврска за обезбедување средства за неговото спроведување од Буџетот на Република Северна Македонија.

IV. ПРОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ, НАЧИН НА НИВНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

Законот не повлекува обврска за обезбедување дополнителни финансиски средства за неговото спроведување и материјални обврски за одделни субјекти.

ПРЕДЛОГ - ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЧЕК

Член 1

Во Законот за чек („Службен весник на Република Македонија“ бр. 03/02, 88/08 и 145/15), во членот 5 ставови 1 и 2, член 13-а став 1, член 27 став 1, член 48 став 1, член 66, член 73 став 4 и член 84, зборовите „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите „Република Северна Македонија“.

Член 2

Членот 91 се менува и гласи:

„Глоба во износ од 600 до 800 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на микро трговец, глоба во износ од 1.200 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на мал трговец, глоба во износ од 2.000 до 3.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на среден трговец и глоба во износ од 3.000 до 4.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на голем трговец доколку:

- трасира чек без дата или со неточна дата на издавање;
- чек без дата или неточна дата на издавање го пренесе или исплати;
- трасира чекови спротивно на одредбите од овој закон;
- посебното прецртување на чекот го направи општо;
- прецртувањето или името на наведената банка ги избрише и како трасант издаде чек за кое нема целосно или воопшто покритие.

Глоба во износ од 100 до 500 евра во денарска противвредност за правното лице ќе му се изрече за прекршоците од ставот 1 на овој член на одговорното лице во правното лице.

Глоба во износ од 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот 1 на овој член и на физичко лице, односно трговец поединец.”.

Член 3

Во членот 91-б зборовите „односно трговец поединец“ се бришат.

Член 4

Започнатите прекршочни постапки до денот на влегување во сила на овој закон ќе завршат според Законот за чек („Службен весник на Република Македонија“ бр. 03/02, 88/08 и 145/15).

Член 5

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОГ ЗАКОНОТ

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА НА ОДРЕДБИТЕ НА ПРЕДЛОГ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЧЕК

Со членот 1 од Предлог законот се врши усогласување со уставното име на државата.

Со членовите 2 и 3 се менуваат постојните членови од законот кои се однесуваат на висините на глобите кои им се изрекуваат на сторителите на прекршоците во согласност со Законот за прекршоците.

Со членот 4 се уредува постапувањето по веќе започнатите постапки кои ќе завршат според законот по кои започнале.

Со членот 5 се уредува влегувањето во сила на предложените измени.

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Предложените одредбите се меѓусебно поврзани и како такви прават правна целина и се применливи.

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Со предложените измени на Законот за чек ќе се овозможи усогласување на прекршочните одредби од Законот со одредбите од Законот за прекршоците.

ИЗВОД ОДРЕДБИ ОД ЗАКОНОТ ЗА ЧЕК КОИ СЕ ИЗМЕНУВААТ КОИ СЕ МЕНУВААТ

Член 5

Чек платив во Република Македонија може да се трасира само на банка.

Чек платив надвор од Република Македонија може да се трасира и на други лица, доколку тоа е во согласност со прописите на земјата во местото на плаќање.

Член 13-а

Банките со седиште во Република Македонија можат да печатат и пуштаат во оптек чековни бланкети.

Формата и позадината на чековните бланкети, степенот на заштита на чековните бланкети од фалсификување, како и начинот на нивното пуштање во оптек го уредуваат банките.

Член 27

Чек платив во Република Македонија мора да се поднесе на исплата кај трасатот, сметајќи од денот на издавањето:

- 1) во рок од осум дена, доколку местото на издавање и на наплата на чекот е исто, а во рок од петнаесет дена, доколку се различни;
- 2) во рок од 20 дена, ако е чекот издаден во некоја од европските земји;
- 3) во рок од 40 дена доколку чекот е издаден во земја надвор од Европа, и тоа на бреговите на Средоземното или Црното море или на островите во нив и
- 4) во рок од 70 дена, доколку чекот е издаден во друга земја надвор од Европа.

По исклучок од ставот 1 на овој член, циркуларниот чек може да се поднесе на исплата во рок од шест месеци од денот на издавањето.

Член 48

Чек издаден во Република Македонија, а платив во странство може да се издаде во два или повеќе истоветни примероци. На чековниот слог на секој примерок задолжително се става истиот тековен број, во спротивно секој примерок важи како одделен чек.

По исклучок од ставот 1 на овој член, чек на доносител се издава само во еден примерок.

Член 66

Причините за прекин и запирање на застареноста утврдени во прописи на друга земја имаат правно дејство во Република Македонија само доколку се во согласност со одредбите на овој закон.

Член 73

Лицето на кое му исчезнал чекот може од надлежниот суд во местото на плаќање да бара истиот да го амортизира.

Во предлогот за амортизација задолжително се изнесува содржината на исчезнатиот чек, за да се потврди дека предлагачот го имал чекот или врз основа на чекот му припаѓа некое право.

Доколку судот утврди дека поднесените податоци се доволни, ќе издаде оглас во кој ќе ја изложи главната содржина на исчезнатиот чек, со повик до оној кај кого се наоѓа чекот да го покаже пред судот во рок од 60 дена. Во спротивно, по истекот на овој рок судот ќе го огласи чекот за поништен. За огласувањето судот ќе го извести предлагачот и сите лица именувани во чекот.

Огласот од ставот 3 на овој член се објавува еднаш во "Службен весник на Република Македонија".

Доколку денот на плаќањето веќе стигнал рокот од ставот 3 на овој член тече од денот на огласот, а ако денот на плаќањето стигнува подоцна, тогаш од изминувањето на тој ден.

Доколку на чекот по видување рокот за поднесување не изминал, тогаш рокот за покажување на исчезнатиот чек тече од последниот ден на рокот одреден за поднесување по видување.

Член 84

Чековно може да се обврзува секое лице кое, според прописите што важат во Република Македонија може да се обврзува со договор.

Член 91

Глоба во износ од 4.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на правно лице односно трговец поединец доколку:

- трасира чек без дата или со неточна дата на издавање;
- чек без дата или неточна дата на издавање го пренесе или исплати;
- трасира чекови спротивно на одредбите од овој закон;
- посебното прецртување на чекот го направи општо;
- прецртувањето или името на наведената банка ги избрише и како трасант издаде чек за кое нема целосно или воопшто покритие.

Глоба во износ од 30% од одмерената глоба за правното лице односно трговец поединец ќе му се изрече за прекршоците од ставот (1) на овој член на одговорното лице во правното лице односно на одговорното лице во трговец поединец.

Глоба во износ од 400 до 600 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот 1 на овој член и на физичко лице.

Член 91-б

Одмерувањето на висината на глобата за правно лице односно трговец поединец се врши согласно Законот за прекршоците.